

steriet som bindende for et Tidsrum af 10 Aar, men at det efter Udløbet af denne Tidsgrense skulde staa Godseieren frit at sælge Gaardene i Overensstemmelse med Lov af 19de Februar 1861 § 1 uden da at være bundet til Fæsterne eller deres Efterladte. Og naar vi ikke forelægge Landsthinget en nærmere Udførelse af dette Forslag, er det forenemmelig af det allerede nævnte Hensyn, at vi holde os forvisse om, at et Lovforslag om denne Sag, der skal kunne gøre sig Haab om en Tilslutning, stærk nok til at bryde en Modstand, som fra enkelte Sider ikke vil udeblive, hvor billigt og retfærdigt Lovforslaget end maatte dele de modstaaende Interessesferimellem, maa træde frem med den Vægt, som det alene kan erholde ved at være Udtrykket for den samlede Regjerings modne og faste Beslutning.

Ved de enkelte Bestemmelser i efterfølgende Forslag skal man tillade sig følgende Bemærkninger:

§ 1 udtaler den almindelige Regel, at de efterhaanden ledigblivende Gaarde skulle overgaa i Selveie. Som Termin for denne Bestemmelses Skrafttræden har det forelagte Forslag sat den 1ste April 1881; Forhandlingerne i Udvalget have imidlertid givet Anledning til under den Forudsætning, at en yderligere Udvikling af Fæstelovgivningen opgives, at sætte en kortere Tidsfrist, men da ogsaa paa den anden Side tilføie en Bestemmelse, der opretholder trufterne Aftaler om Bortfæstning til en Fæsters Efterladte.

I Slutningen af første Stykke er stiftet en Tilføining, hvorved det forbydes at forene flere Gaarde paa een Haand, førend de have været 20 Aar i Selveie, hvilken visstnok er en i og for sig uheldig Indskrænkning i Besiddelsesretten, men en nødvendig Følge af den ved Forordningen af 7de Juni 1806 ogsaa Selvestergaardene paaliggende Fæstetvang.

Sidste Stykke gaar ud paa fra 1ste April 1874 at ophæve den ved Lov af 19de Februar 1861 givne Ret til Inddragelse af den tiende Gaard, imod at Cieren da kan benytte den alt ved Salg af Fæstegaarde

rundne Ret uden Hensyn til, hvormange Gaarde han har solgt. De Godseiere, der fremtidig onsker at bruge denne Ret, ville kunne erhverve den i udvidet Skikkelse ved at undergive sig §§ 7—10.

§ 2 ophæver saadanne Bestemmelser i Crektionspatenter, der utvivlsomt ere givne i den Hensigt at forhindre Bøndergodssets Salg; da disse nemlig ere givne under Forudsætning af, at Salget sker frivilligt, bør de ikke have Gyldighed, naar Loven paabyder Salget.

Andet Stykke findes i det Væsentlige i det oprindelige Udkast; men der er foretaget den Ændring deri, at Værdien af de omhandlede Begunstigelser udbetales Arvingerne eller Kommunens Kasse istedetfor Bonden til Landvæsenets Fremme.

§ 3. Paa Steder, hvor Underlaget er Kalk eller Kridt, hviler Fæsteligten paa Overfladens Benyttelse; men dens Værdi er ringe i Forhold til Undergrundens Værdi. Det er derfor at betragte som en Selvfølge, at Retten til denne maa kunne forbeholdes ved Salget.

§ 4 gaar ud paa at gøre de almindelige Regler for en Bondegaards Udstykning, hvor efter der skal blive en Hovedparcel tilbage paa mindst 20 Tønder Land boniteret Jord, anvendelige ogsaa ved en Godseiers Omdeling af hans Gods, hvorved det nu kun kræves, at der bliver en Hovedparcel paa over een Tønde Hartkorn tilbage. Slutningen gjør Lovgivningens Regler for en Fæstegaard anvendelige ogsaa paa Parceller over een Tønde Hartkorn, der for Fremtiden maatte blive udstillede ved Godsets Omdeling.

§ 5 er uforandret optagen efter det oprindelige Lovudkast.

§ 6 indleder det sidste Afsnit, som det staaar enhver Cier af Fæstegods frit for at underkaste sig, naar han, hvad der af Hensyn til den i § 7 omhandlede Auktion er nødvendigt, for Indenrigsministeren har godtgjort, at han kan give frit Skjøde.

§ 7 svarer til Lovudkastets § 2, dog saaledes, at af samme er udsondret de Bestemmelser, som sigtede til at yde Cierne Erstatning for den afgivne Fjerdedel, da det er fundet hensigtsmæssigt at samle disse i en